



ЄВЛОГІЙ (Георгієвський Василь Семенович; 10(22). 04. 1868, с. Сомово, нині Тульс. обл., РФ — 08. 08. 1946, Париж) — церковний діяч РПЦ. Закін. Тульс. духовну семінарію (1888), Моск. духовну академію зі ступ. канд. богослов'я (1892). У 1895 прийняв чернечий постриг з рук архімандрита [Антонія](#) (Храповицького). 1896–1902 — ректор Холм. духов. семінарії (нині Польща). 12 січня 1903 хіротоніз. на єпископа Люблінського, признач. вікарієм Холм.-Варшав. єпархії, від 1905 — єпископ Холмський і Люблінський. Член Держ. думи 1907–12. Від травня 1914 — архієпископ Волинський і Житомирський, активно провадив політику «приєднання» УГКЦ до РПЦ в окупов. Галичині. Учасник Поміс. собору РПЦ 1917–18.

У грудні 1917 виїхав в Україну, аби протистояти руху за автокефалію. 4 грудня 1918 у Києво-Печер. лаврі заарешт. за наказом С. Петлюри, переданий польс. владі і згодом ув'язн. у василіян. монастирі в м. Бучач (нині Терноп. обл.), у червні 1919 перевезений до Львова. У серпні того ж року за сприяння [Андрея Шептицького](#) на вимогу держав Антанти звільн., повернувся до Росії. Працював у Вищому церк. упр. у м. Новочеркаськ, потім — у Катеринославі (нині Дніпропетровськ). У січні 1920 емігрував до Королівства сербів, хорватів і словенців. Від 1921 — у Берліні. У січні 1922 патріархом [Тихоном](#) (Бєлавіним) возвед. у сан митрополита, керував рос. православ. парафіями у Зх. Європі на правах єпарх. архієрея. Від 1923 жив у Парижі. Виступив проти [Декларації митрополита Сергія 1927](#), через що 1930 звільн. від керівництва Рос. Церквою у Зх. Європі. 1931 перейшов у юрисдикцію Константиноп. патріархії, але 1945 повернувся до МП, признач. екзархом у Зх. Європі. Засн. і ректор Свято-Сергіїв. богослов. інституту в Парижі (1925–46). Залишив спогади «Путь моей жизни» (Париж, 1947; Москва, 1994; 2006).

Рекомендована література

1. Тальберг Н. К сорокалетию пагубного евлогийанского раскола. Jordanville, 1966;
2. Назаров М. Миссия русской эмиграции. Москва, 1994.

[А. В. Стародуб](#)

Бібліографічний опис:

Євлогій / А. В. Стародуб // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17323>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).